

Charakterystyka infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Stary Zamość

1. Zakres świadczenia oraz lokalne uwarunkowania świadczenia usługi dostarczania wody na terenie gminy Stary Zamość.

Gmina Stary Zamość, zwana dalej Gminą, prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, jako zadanie własne, od dnia 01 kwietnia 2017 roku. Zaopatrzenie w wodę realizowane jest na terenie gminy Stary Zamość. Działalność w tym zakresie obejmuje ujmowanie wód podziemnych, uzdatnianie (dezynfekcja na ujęciach: Wierzba, Udrycze - Wola i Krasne) i rozprowadzanie wody po sieci do Odbiorców. Od dnia 1 kwietnia 2017 roku usługę eksploatacji, naprawy, konserwacji i obsługi sieci wodociągowej będącej własnością Gminy Stary Zamość wraz z dostarczaniem wody Odbiorcom na terenie gminy Stary Zamość (zwaną dalej usługą) wykonują na zamówienie Gminy, na podstawie zawartej z Gminą umowy, Wykonawcy wyłonieni w drodze przetargu nieograniczonego. Usługa w/w obejmuje również utrzymanie w gotowości urządzeń wodociągowych i odczyt wodomierzy.

Obszar gminy został niemal w całości zwodociągowany przez dwa duże wodociągi grupowe oraz jeden lokalny. Pozostała część zabudowy rozproszonej bądź kolonijnej zaopatruje się w wodę z ujęć lokalnych kopanych, bądź studni wierconych przez pojedyncze gospodarstwa lub grupowo. Woda dostarczana jest do około 4905 mieszkańców gminy poprzez sieci wodociągowe, których długość wynosi około 99,53 km. Gmina posiada pozwolenia wodno-prawne na pobór wody podziemnej na potrzeby wodociągów grupowych: w m. Udrycze (ujęcie w m. Udrycze - Wola), w m. Krasne (ujęcie w m. Krasne), „Stary Zamość” (ujęcie w m. Wierzba) - pozwolenia zostały wydane przez Starostę Zamojskiego i są ważne od dnia 01 lipca 2015 r. do dnia 01 czerwca 2035 r. Ponadto dnia 27.04.2021 r. Dyrektor Zarządu Zlewni w Zamościu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ustanowił strefy ochronne obejmujące wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla wszystkich ujęć wody podziemnej.

Eksplloatowane są 3 ujęcia wody, w tym 6 studni wód podziemnych (po 2 na każdym ujęciu) oraz 4 przepompownie, 3 stacje redukcyjne i 1 zbiornik retencyjny. Przepompownie znajdują się w miejscowościach: Podkrasne (1), Stary Zamość (1), Wierzba (1) oraz Wisłowiec (1), stacje redukcyjne w miejscowościach Udrycze - Koniec (1), Udrycze - Wola (1) i Majdan Sitaniecki (1) natomiast zbiornik retencyjny w miejscowości Wierzba Na terenie gminy Stary Zamość znajduje się około 1766 przyłączy wodociągowych (wyposażonych w wodomierze - **1605**, bez wodomierzy – **161**). Ilość hydrantów przeciwpożarowych na terenie gminy wynosi około **409** sztuk. Natomiast źródła uliczne, studnie publiczne oraz fontanny na obszarze gminy nie występują. Ogólny pobór wody ze wszystkich ujęć wód podziemnych w okresie od dnia 01.01.2024 roku do dnia 31.12.2024 r. roku wyniósł **211 057 m³** natomiast w okresie od dnia 01.01.2025 roku do dnia 31.12.2025 roku wyniósł **205 818 m³**. Sieć wodociągowa zaopatruje w wodę pitną 19 sołectw Gminy Stary Zamość.

Tabela 1. Wykaz sołectw, do których dostarczana jest woda pitna z wodociągów.

L.p.	Miejscowość	Liczba przyłączy			Ujęcie wody podziemnej/ wodociąg/ ilość przyłączy
		Z wodomierzami	Bez wodomierza	Ogółem	
1	Krasne	96	76	172	Krasne <u>Krasne</u> 172
2	Udrycze - Kolonia	55	6	61	Udrycze - Wola <u>Udrycze</u> 470
3	Udrycze - Koniec	112	31	143	

4	Udrycze - Wola	150	29	179	
5	Wiślowiec - Kolonia	35	1	36	
6	Wiślowiec	50	1	51	
7	Wiślowiec	2	0	2	Wierzba <u>Stary Zamość</u> 1124
8	Chomęciska Duże I	104	0	104	
9	Chomęciska Duże II	98	0	98	
10	Chomęciska Małe	146	1	147	
11	Kolonia Krasne (część sołectwa Krasne)	21	2	23	
12	Majdan Sitaniecki	69	1	70	
13	Nowa Wieś	44	1	45	
14	Podkrasne	61	0	61	
15	Podstary Zamość	56	0	56	
16	Podstary Zamość - Doły	14	0	14	
17	Stary Zamość	139	1	140	
18	Stary Zamość - Gościniec Kmicica	44	0	44	
19	Wierzba Pierwsza	193	1	194	
20	Wierzba Druga	78	2	80	
21	Borowina	38	8	46	

Tabela 2. Zestawienie ilościowe i lokalizacyjne hydrantach przeciwpożarowych.

L.p.	Miejscowość	Ilość	Wodociąg	Łączna ilość
1	Krasne	12	Krasne	12
2	Udrycze	80	Udrycze	98
3	Wiślowiec	8		
4	Wiślowiec - Kolonia	10		
5	Borowina	10	Stary Zamość	299
6	Chomęciska Duże	77		
7	Chomęciska Małe	26		
8	Majdan Sitaniecki	21		
9	Nowa Wieś	13		

10	Podkrasne	12		
11	Podstary Zamość	26		
12	Stary Zamość	42		
13	Wierzba	72		

2. Charakterystyka wodociągów na terenie gminy Stary Zamość.

2.1. Wodociąg „Stary Zamość” zasilany z ujęcia wody podziemnej w m. Wierzba.

Obecnie zaopatruje w wodę (1124 przyłączy):

- miejscowości w gminie Stary Zamość: Wierzba, Stary Zamość, Podstary Zamość, Nowa Wieś, Chomęciska Małe, Borowina, Podkrasne, Chomęciska Duże, Majdan Sitaniecki i częściowo Krasne (Kolonias Krasne), częściowo Wisłowiec (2 przyłącza).
- miejscowość Zabytów w gminie Skierbieszów (sprzedaż wody Gminie Skierbieszów, liczniki graniczne)
- Sitaniec w gminie Zamość (6 przyłączy).

Pobór wody dla ujęcia w Wierzbie w 2025 r. wyniósł: **147 867 m³**.

Wodociąg został oddany do eksploatacji w **1989 r.**, niektóre miejscowości w latach późniejszych (w tym sołectwo Wierzba II z wodociągiem z 1975 r.).

Sieć została wykonana z rur PCV i PE.

Źródłem wody są dwie studnie głębinowe:

- pierwsza wykonana w **1975 r.** (głębokość **110 m**).
- druga studnia oddana do użytku w styczniu **2014 r.** (głębokość **98 m**)

Woda ze studni, za pomocą pomp głębinowych GCA 5.06, z silnikami 22 kW zawieszonych na stalowych rurach o przekroju 150 mm i GCA 5.05, kierowana jest do dwóch zbiorników wyrównawczych w kształcie walca, wykonanych ze stali o pojemności 150 m³ każdy. Miejscowości Majdan Sitaniecki i sołectwo Wierzba II zasilane dodatkowo przepompownią znajdującą się w m. Wierzba. Wyposażono ją w sterowane automatycznie pompy CR-8 o łącznej wydajności 24 m³/godz. Miejscowości Podkrasne i Kolonia Krasne dodatkowo zasilane są przez przepompownię, w których zainstalowano sterowane automatycznie pompy CR-10 o wydajności 20 m³/godz. W 2019 r. na ujęciu wykonano instalację awaryjnego zasilania stacji wodociągowej wraz z montażem sterylizatora AM3 (Lampa UV) do dezynfekcji wody.

W 2025 r. w miejscowości Wierzba wykonano dobudowę kompletnego zbiornika retencyjnego wraz z uzbrojeniem o pojemności zapewniającej zapas wody na cele p. pożarowe w wysokości min 5 dm³/sek oraz bytowo-gospodarcze wynikające z poboru za pompownią w wysokości aktualnej średnio 60m³/dobę natomiast w miejscowości Stary Zamość wykonano budowę kompletnej pompowni wody wraz z uzbrojeniem, urządzeniami sterującymi i monitoringiem o wydajności p. pożarowej min 5 dm³/sek i bytowo-gospodarczej wynikającej z poboru za pompownią w wysokości aktualnej średnio 13 m³/dobę.

2.2. Wodociąg „Udrysze” zasilany z ujęcia wody podziemnej w m. Udrysze-Wola.

Obecnie zaopatruje w wodę (470 przyłączy):

- Miejscowości w gminie Stary Zamość: Udrysze – Kolonia, Udrysze, Udrysze – Wola, Udrysze – Koniec, Wisłowiec i Wisłowiec-Kolonia.
- Kolonia Zrąb w gminie Skierbieszów (sprzedaż wody Gminie Skierbieszów, liczniki graniczne)

Wodociąg został oddany do eksploatacji w **1976 r.** Sieć została wykonana z rur PCV, PEHD oraz ze stali.

Pobór wody dla ujęcia w m. Udrycze-Wola w 2025 r. wyniósł: **44 916 m³**.

Ujęcie wody stanowią dwie studnie głębinowe pracujące na zmianę w cyklu dwutygodniowym:

- pierwsza o głębokości **130 m**, którą wybudowano w **1974 r.** Działają tutaj dwie pompy: pompa głębinowa Oy6 – 3000 o mocy 22 kW/400 V SUMATO i pompa GB – 80 Grudziądz o wydajności około 40 m³/godz.
- druga studnia awaryjna (głębokość **142 m**) z **1982 r.**

Woda ze studni podawana jest na dwa zbiorniki wodociągowe przejściowe o pojemności 150 m³ każdy. Dodatkowo jest tłoczona do hydroforni gdzie pracują cztery pompy. Natomiast zasilane grawitacyjnie ze zbiorników ciśnieniowych są miejscowości: Udrycze - Wola, Udrycze – Koniec, Udrycze – Kolonia, Wisłowiec. Część m. Udrycze-Wola, ze względu na górzysty teren dodatkowo zasilana jest w/w cztery pompy. Wisłowiec ze względu na wysokie położenie jest zasilany przepompownią, w której pracują pompy: dwie pompy PJM o wydajności 8 m³/godz. każda, pompa Grundfos CR 10-14 i pompa Grundfos CR-6, obie pompy są sterowane automatycznie. W 2021 r. na ujęciu wykonano montaż sterylizatorów AM1 i AM2 (Lampy UV) do dezynfekcji wody.

2.3. Wodociąg „Krasne” zasilany z ujęcia wody podziemnej w m. Krasne.

Obecnie zaopatruje w wodę mieszkańców miejscowości Krasne (172 przyłączy).

Wodociąg został oddany do eksploatacji w **1978 r.** Sieć wykonana została w całości ze stali.

Pobór wody w 2025 r. wyniósł: **13 035 m³**.

Źródłem wody są dwie studnie głębinowe:

- pierwsza o głębokości **80 m** wykonana w **1975 r.**
- druga o głębokości **80 m**- oddana do użytku w styczniu **2015 r.**

Woda ze studni za pomocą pomp głębinowych: GC 04 (podnoszenie 80 m, wydajność 18 m³) i 6” SPO 17-10 (podnoszenie 85 m, wydajność 17m³/godz.), tłoczona jest do hydroforu o pojemności 2500 dm³ a następnie rozprowadzona do sieci wodociągowej i przyłączy. W hydroforze uzupełniane jest powietrze za pomocą sprężarki. Ponad to osprzęt zabezpieczony jest przed wzrostem ciśnienia powyżej dopuszczalnego zakresu - zaworem bezpieczeństwa o przekroju 40 mm PD 06 Mpa. Pompy pracują naprzemiennie w cyklu dwutygodniowym. W 2021 r. na ujęciu wykonano montaż sterylizatora AM1 (Lampa UV) do dezynfekcji wody.

3. Standardy jakościowe usługi dostarczania wody z ujęć na terenie gminy Stary Zamość.

Usługa dostarczania wody z ujęć na terenie gminy Stary Zamość realizowana jest z zachowaniem standardów jakościowych obsługi klientów wynikających z obowiązujących przepisów prawa w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i regulaminu dostarczania wody na terenie gminy Stary Zamość. Woda dostarczana jest Odbiorcom na podstawie zawartych z Gminą Stary Zamość umów o zaopatrzenie w wodę. Wykonawca usługi instaluje, oplombowuje i utrzymuje u Odbiorców wodomierze główne, przy czym Odbiorcy zobowiązani są do ich zabezpieczenia przed uszkodzeniem mechanicznym, niskimi temperaturami, zalaniem, dostępem do niego osób nieuprawnionych. Odbiorcy umożliwiają upoważnionym przedstawicielom Wykonawcy usługi - swobodny dostęp na teren nieruchomości w celach określonych w umowie o zaopatrzenie w wodę. Odbiorcy natychmiast powiadamiają Wykonawcę usługi o stwierdzeniu zerwania plomb, uszkodzeniu lub niedziałaniu wodomierza. Odczyt wskazań liczników wody u Odbiorców wody dokonywany jest co kwartał przez upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy usługi, którzy również dostarczają faktury za dostarczoną wodę wystawione przez Gminę Stary Zamość. Wykonawca usługi zapewnia zastępczy punkt poboru wody w przypadku planowanych lub nieplanowanych zaistniałych przerw w dostawie wody nadającej się do spożycia trwających ponad 12 godzin oraz informuje Odbiorców o tym fakcie oraz wskazuje im lokalizację zastępczego punktu poboru wody. W przypadku przerw dostawie wody nadającej się do spożycia, trwających do 12 godzin, Wykonawca usługi zobowiązany, w miarę swoich możliwości technicznych i organizacyjnych, do zapewnienia zastępczego punktu poboru wody oraz poinformowania Odbiorców o tym fakcie oraz wskazania im lokalizację zastępczego punktu poboru wody. O planowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody oraz przewidywanym obniżeniu jej jakości, trwających ponad 12 godzin, Wykonawca usługi informuje Odbiorców w sposób

zwyczajowo przyjęty z wyprzedzeniem co najmniej 2-dniowym. Również o zaistniałych nieplanowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, oraz obniżeniu jakości wody, o ile przewidywany czas ich trwania przekracza 12 godzin, Wykonawca usługi obowiązkowo niezwłocznie informuje Odbiorców sposobem zwyczajowo przyjęty. Ponadto Wykonawca usługi jest zobowiązany do udzielania odbiorcom usług wszelkich istotnych informacji, w szczególności dotyczących prawidłowego sposobu wykonywania przez Odbiorcę usług umowy o zaopatrzenie w wodę, występujących zakłóceń w dostawach wody. Wykonawca usługi prowadzi regularną wewnętrzną kontrolę jakości wody dostarczanej Odbiorcom poprzez wykonywanie badań jakości wody w urządzeniach wodociągowych, pobieranej w punktach zgodności, w zakresie dotyczącym wymagań i parametrów objętych monitoringiem określonych w części A i części B załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U 2017 poz. 2294) oraz z częstotliwością określoną w załączniku nr 3 do tego rozporządzenia. Badania wykonuje laboratorium zewnętrzne (Gmina nie posiada własnego laboratorium). Ponadto kontrolę jakości wody przydatnej do spożycia prowadzi Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zamościu. Wykonawca usługi informuje Odbiorców o jakości wody przeznaczonej do spożycia, w szczególności poprzez zamieszczanie komunikatów na stronie internetowej. Wykonawca usługi na wniosek Odbiorcy udziela odpowiedzi i informacji, w terminach określonych w obowiązującym na terenie gminy Stary Zamość Regulaminie dostarczania wody, dotyczących realizacji usługi, parametrów dostarczanej wody, obowiązującej na terenie gminy Stary Zamość taryfie dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Odbiorca ma prawo domagać się, w uzasadnionych przypadkach, przeprowadzenia kontroli prawidłowości wskazań wodomierza. W przypadku potwierdzenia prawidłowości działań wodomierza przez Urząd Miar i Wag koszty przeprowadzenia postępowania reklamacyjnego ponosi Odbiorca. Każdy Odbiorca usług ma prawo zgłaszania reklamacji dotyczących sposobu wykonywania przez Wykonawcę usługi, ilości i jakości świadczonych usług oraz wysokości naliczonych opłat za te usługi. Reklamacja może być składana w dowolnej formie (ustnie, telefonicznie, elektronicznie, pisemnie itp.) po informacji o wystąpieniu zdarzenia stanowiącego podstawę jej złożenia. Wykonawca usługi jest zobowiązany rozpatrzyć reklamację bez zbędnej zwłoki, w terminie nie dłuższym jednak niż 14 dni od dnia złożenia reklamacji w siedzibie Wykonawcy usługi lub jej doręczenia Wykonawcy usługi. W sprawach skomplikowanych termin rozpatrzenia reklamacji może ulec wydłużeniu do 30 dni od dnia złożenia reklamacji.

W siedzibie Wykonawcy usługi winny być udostępnione:

- 1) aktualnie obowiązujące na terenie gminy Stary Zamość taryfy;
- 2) tekst jednolity "Regulaminu dostarczania wody" obowiązujący na terenie Gminy Stary Zamość;
- 3) wyniki ostatnio przeprowadzonych analiz jakości wody;
- 4) aktualny wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 21 ust. 7 Ustawy.

Woda do celów przeciwpożarowych jest udostępniana z urządzeń wodociągowych będących własnością Gminy Stary Zamość, a w szczególności z hydrantów zainstalowanych na sieci wodociągowej.

Uprawnionymi do poboru wody na cele przeciwpożarowe z sieci obsługiwanej przez Wykonawcę usługi są:

- 1) jednostki ochotniczych straży pożarnych działające na terenie Gminy Stary Zamość;
- 2) jednostka Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu;
- 3) inne jednostki i osoby wspomagające podmioty określone w pkt. 1 i 2.